

Szombat
1944 szeptember 23.

T. ORSZÁGGYŰLÉS HÍVÓTÁRA
Képviselőház Hívtára
BUDAPEST V.
PARLAMENT HÉLY

KELETI MAGYAR UJSÁG

Ára 20 fillér

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: 1 HÓRA 5.20, NE-
GYEDEVRE 15.—, FÉL ÉVRE 30.—, EGESZ
ÉVRE 60.— PENGO. — POSTATAKARÉK-
PÉNZTÁRI CSEKRSZÁMLA SZÁMA 72148.

HUSZONHETEDIK ÉVFOLYAM 216. SZÁM
KIADJA A LAPKIADÓ RESZVENYTARSASAG

SZERKESZTŐSEG, KIADÓHIVATAL ES
NYOMDA: KOLOZSVAR, BRASSAI-U. 7.
TELEFON: 15-08. — POSTAFIÓK: 71. SZ.
KEZIRATOKAT NEM ADUNK VISSZA.

Erdélyben a magyar és német csapatok súlyos harcban állanak a szovjet támadó ékekkkel

A német hadsereg három kisebb európai nép támogatásával három hatalmas arcvonalon védekezik a szövetségesek óriási ember- és anyagtömegével szemben — írja a Német Távirati Iroda

A bolgárok nem üritették ki teljesen a megszállt területeket

Berlin, szeptember 22. (MTI.) A német hadijelentés a következőképpen hangzik: Arnheim térségében folytattuk támadásainkat a légiúton szállított 1. angol hadosztály körülkerített maradványainak megsemmisítésére. A Nimwegenen át észak felé támadó ellenséget a városról északra felfogtuk. Nimwegentől délre elment támadásaink lassan térnyernek. Vadász- és csatarepülőgépek támogatják a holland területen a hadsereg elhárító harcát és megsemmisítették 38 ellenséges repülőgépet, közülük a légiúton szállított ellenséges csapatok ellátására bevetett 20 nehéz szállítórepülőgépet, 12 négy motoros bombázót. Ezenkívül a hadsereg kötelékébe 4 angol repülőgépet is bevetett. Aachen vidékén az ellenség páncélosokkal végrehajtott több támadását visszavertük és 9 ellenséges páncélosot szétlőttünk. A városról délkeletre fokozódik az ellenséges nyomás. Pont Amousson és Nancy—Lunville környékén több ellenséges támadást részben ellentámadással visszavertünk és az ellenségnek nagy veszteségeket okoztunk. Helyi betöréseket elrezteltünk. Remiremont körzetében az ellenség nagyobb erővel támadásra indult. A városért folyó súlyos harcok még tartanak. Boulogne-erőd védői napok óta a legsúlyosabb elhárító harcokat vívják a nagy túlerőben lévő ellenséggel. Calais ellen az angol repülőgépek csütörtökön erős légitámadást intéztek. St. Nazaire védőerőse csütörtökön több ellenséges támadást vert vissza.

A Komintern főtitkára Ankarába érkezett

Amszterdam, szept. 22. (MTI.) A Német Távirati Iroda közli: Mint a brit hírszolgálat Ankarából jelenti, Dimitrov a Komintern főtitkára, Szófiába való utazása közben Ankarába érkezett.
Ankara, szept. 22. (MTI.) Tráciából érkezett egybehangozó jelentések szerint a bolgár csapatok nem üritették ki teljesen a megszállt görög területet, noha ezt az angol

Firenzétől északra az ellenség összpontosított erővel végrehajtott sok támadása elkeseredett harcokban meghiusult. Egy helyi betörést elrezteltünk.
Délnyugat-Erdélyben a magyar csapatok harcokban állnak ellenséges támadó ékekkkel. Közeleink a Szekesfeherváron szétverték a szovjet válamennyi támadását. Nyugat-Romániában csatarepülőgépek 23 páncélos harcképtelenné tettek és sok járművet elpusztítottak.

A Sanok és Krosno vidékén folyó elhárító csatában tovább tartanak az újonnan odavitt szovjet orosz erőkkel vívott súlyos harcok. Varsónál az ellenség újabb áttörési kísérlete már a folyó szigetén meghiusult. Páncélos támadó csapataink Mitautól délnyugatra a szivós ellenséges ellenállással szemben további tért nyertek. Lettországon és Észtországon határisan harcoló csapataink a csata nyolcadik napján is szétverték az erős szovjet egységek erős áttörési kísérleteit. Védelemben és ellentámadásban csütörtökön 103 ellenséges páncélosot semmisítettünk meg, vagy zsákmányoltunk. Észtország északi részében az elrendelt elszakadó mozdulatok a narvai szakaszról tervszerűen mentek végbe.

Északamerikai bombázók csütörtökön több helységet támadtak Magyarországon. A nyugatnémetországi területek ellen intézett terrortámadások károkat okoztak, különösen Mannheimban, Ludwigshavenben, Koblenzben és Mainzban.

—amerikaiak annakidején Kairóban követelték. Csupán Nyugat-Macedóniából, vagyis a Florina és Kozan körüli területről vonultak el a bolgár csapatok. Elvonulásokkor a bolgár katonák a kommunista felkelőket felgyűrték. A bolgár csapatok kiűrtési tevékenysége során egyes helyeken összetűzés került sor a görög és bolgár elemek között.

Az orosz sajtó heves támadásba kezdett Finnország ellen

STOCKHOLM, szept. 22. (MTI.) A szovjet sajtó a finn fegyverszüneti feltételek közlésével csaknem egyidőben heves támadást kezdett Finnország ellen. Az „Izvestija” csütörtökön azt írta, hogy egyetlen német katonát sem fegyvereztek le, sem át nem adták a szovjet parancsnokságnak, jól lehet egy hét is eltelt szeptember 15. óta. Ellenkezőleg a finn hatóságok inkább segédkeznek a németeknek abban, hogy fegyveresen eltávozhassanak az országból. A szovjet lap fenyegető hangon hozzátette, hogy ilyen helyzetben minden nap és óra drága. A „Pravda” kifogásolja, hogy a németek még mindig Petsamóban vannak, pedig Finnország ezt a kikötőt át kell, hogy adja a Szov-

jetuniónak. Szovjet megfigyelők szerint minden további késcdelem azzal járhat, hogy a szovjet kormány gyors akcióba kezd tekintettel arra, hogy a fegyverszüneti feltételekben Finnország segítséget ígért a németekkel kapcsolatos ügyek lebonyolításához.

A nyugati arcvonalon a németek a végességig tartanak

Lisszabon, szept. 22. (MTI.) Brit lapoktól jelentések szerint a nyugati arcvonalon a németek fanatikusan ellenállnak és gyakran a legreménytelenebb helyzetben is a végsőkig kitartanak.

Az angolszász hadvezetés Hollandia felszabadítását és a Ruhr-vidék megszerzését akarja elérni

Az oroszok támogatják a varsói felkelőket

Berlin, szeptember 22. (MTI.) Az Interinf jelenti: A holland harci területen minden arcvonalon folytatódna a német ellentámadások. Arnheimnél még jobban összehúzódtak a gyűrűt a légiúton szállított 1. brit hadosztály körül. A had-

osztály soraiból ejtett foglyok száma 3200 főre emelkedett. A keményen védekező angolszász ellenállási csoportokat légiúton kísérelték meg ellátni, a német védelem azonban éberrel beavatkozott és 12 szállító repülőgépet lőtt. A Wildhofennél ledobott

ejtőernyős vadászokat szétverték. 29 teher-szállító vitorlázó gépet megsemmisítettünk, illetve zsákmányoltunk. A leszállt ejtőernyős ezred maradványait körülzártuk. Az angoloknak azt a szándékát, hogy a tulságosan keskeny éket Wildhofen vidékén kiszélesítsék, a németek meghiusították. A többi arcvonalon az Aachentől északra lévő területtel egészen a svájci határig a németek visszaverték az amerikaiak minden előtörését. Épinaitól délre visszaverték a Remiremontba betört ellenséget. A város ismét szilárdan német kézben van.

Brest, a védőerő 44 napi heves harc után az ellenséges túlerővel szemben szeptember 20-án esett el. Több, mint hét hétig lekötötték messze az arcvonalról a négy teljesen felszerelt amerikai hadosztályt. Brest védői ezzel döntő szerepet játszottak abban, hogy közben sikerült a Birodalom nyugati területén előtörést a német elhárító arcvonalat.

A Német Távirati Iroda a katonai helyzet magyarázatában megállapítja, hogy az angolszászok hollandiai akciójának elsősorban politikai célja van, mégpedig Hollandia felszabadítása. További célja azután ennek az akciónak az, hogy kikényszerítse az Alsó-Rajnában való átkelést és ezzel támogassa az Aachen környékéről Köln ellen irányuló támadást, amely viszont a Ruhr-vidék megszerzésének kezdete lenne. Az angolszászoknak azonban még az őszi időváltás előtt kellene befejezniük a német fegyverkezési központ ellen indítandó akciójukat. Tehát néhány hét alatt kellene lebonyolítaniuk ezt a hadműveletet. A Times ezzel összefüggésben azt várja, hogy a németek kétségbeesett elkeseredettséggel harcolnak majd.

A német hadsereg három kisebb európai néptől támogatva három hatalmas arcvonalon védekezik három nagyhatalom óriási ember- és anyagtömegével szemben. Ebből a szempontból jellemző még, hogy az angolszászokat egyfelől sürgeti az idő is, mert eddig a németek Franciaországból nagyobb csapatokat hoztak vissza, mint azt a tulajdon remélték, sőt az ellenséges tudósítók állították. Az ellenség nem táplálhat túlagoson vérmes reményeket azért, mert Franciaországban olyan gyorsan befejeződött a csata. Hogy a háború irama meglassult, azt bizonyítja a középhollandiai harcok, ahol sikerült ugyan az ellenségnek

Milwegen vidékén a légiúton lerakott másfél hadosztályával a szárazföldön bevett csapatokat tehermentesíteni, ez a harcspot azonban egységes arcvonalat nem tudott kialakítani, a német védelem széthúzta és most a légiúton szállított angolszász ejtőernyős és egyéb egységek a megsemmisítésnek néznek elébe, jóllehet az utóbbi napokban erősítéseket is kaptak. Az a keskeny folyosó, amelyet az angolok Antwerpenen át Nimwegenig kialakítottak, teljes hosszában a német védelem tüze alatt áll. A nyugati arcvonal többi szakaszán az ellenségnek nem sikerült több teret nyernie.

A keleti arcvonal legérdekesebb harci szakasza a balti terület, ahol a szovjet natszáznál több páncélos vesztett, de mégsem tudta elérni hadműveleti célját, noha a német elszakadó mozdulatok ennek az arcvonalnak új képet adtak. A szovjetnek Varsó irányában megkísérelt átkelési vállalkozása teljesen kudarcot vallott, noha a szovjet valamennyi műszaki eszközt harcra vetette. Mindamellett a szovjet támadások abbahagyásával mégsem lehet számolni, kivételképpen azért, mert az oroszok a varsói partizánoknak légiúton történő támogatásával bizonyos erkölcsi kötelezettséget vállaltak.

Megelőnkült a légitvekenység a Távolkeleten

Tokió, szept. 22. (MTI.) A Német Távirati Iroda közli: A japán császári főhadiszállás jelenti, hogy csütörtökön délelőtt repülőgéphordozó hajókról felszállt mintegy 500 ellenséges repülőgép megtámadta Manila városát és Clark légikikötőt. 30 ellenséges bombázót leltek. Több gép súlyosan megrongálódott és pusztulásuk valószínű.

Mint a Domej Iroda jelenti, Laurell államelnök a Fülöp szigeteken elrendelte a kivételes állapotot. Ezt az intézkedést a beözönlés veszélyével összefüggésben határozták el.

A helsinki magyar követség személyzete Stockholmra érkezett

STOCKHOLM, szept. 22. (MTI.) A helsinki magyar követség tagjai, összesen 11 ember csütörtökön este különrepülőgépen megérkezett a svéd fővárosba.

Aki kényszerítő ok nélkül hagyta el állomáshelyét, haladéktalanul vissza kell, hogy térjen

Budapest, szeptember 22. A belügyminiszter és a pénzügyminiszter együttes rendelkezést adott ki a hadműveletek következtében állomáshelyükről eltávozni kényszerült közszolgálati alkalmazottak szolgálati beosztásáról, illetményeiknek folyósításáról és segélyezéséről. A rendelkezés, amely a hivatalos lap szeptember 15-i számában jelent meg, kimondja, hogy a hadműveletek következtében állomáshelyükről eltávozni kényszerült közszolgálati alkalmazottak részére a hadműveleti terület kormánybiztosa jelöli ki azokat a városokat, illetleg községeket, amelyeknek előjáróságánál jelentkezniük kell.

A kormánybiztos rendelkezése után a jelölt hatóságánál a közszolgálati alkalmazottak haladéktalanul személyesen kell jelentkezniük. Jelentkezési lapot állítanak ki részükre, erre azután feljegyznek mindent, ami további foglalkoztatása szempontjából

fontos. A jelentkezési lapokat a kormánybiztoshoz tesztik fel, aki nyilvántartást vezet róluk és nyomban intézkedik az alkalmazottak megfelelő ideiglenes beosztásáról. A kijelölt ideiglenes szolgálati helyet azonnal el kell foglalni. Aki kényszerítő ok nélkül hagyta el állomáshelyét, a kormánybiztos utasítására haladéktalanul vissza kell térnie. Az az alkalmazott, aki részére kijelölték a jelentkezési helyet, de ott önhíján kívül nem tud jelentkezni, az illetékes miniszter útján kapja meg új beosztását.

Az illetmények kifizetése iránt a kormánybiztos által kijelölt község előjárósága vagy város polgármestere intézkedik. Aki a miniszter osztott be, az a pénzügyigazgatóságnál veszi fel illetményét. A menekült alkalmazottak részére egyidejűleg segély folyósítható, mégpedig egyhavi illetményük 50 százaléka erejéig. A segély összege azonban legalább 200 pengő.

Panasz gyenülők gyökerekről

Írta: Daida Jenő

Földbe fogóztál, mint terebély fa, keményen,
mély gyökerekkel a földben, dúsnedvül

[televényen,
dacosan álltál, szilakakeményen, vasgyöke-
[rekkel a földben.

Jöttek utánad szellemek, éjjeli törpék.
Jöttek utánad ezren s törzsedet egyre törték
zuhogó fejszékkel a törpék s hiába jöttek
[ezren.

Szálltak az égből angyalok is seregestül,
üstfölködöt cibálták, ki akartak tenni fővestül
s gigászi lombhullat seregestül hasztalanul
[cibálták.

— Símt — ma kővel lassu halálra menendő,
gyökered mint a moháé, gyermekkéz

[legendó
Kitépni halálra menendő gyökeredet, mely
[mint a moháé,

s egy gyerekangyal könnyűdeden
[tovaszárnyal

véled a mennyek kékje felé, mint kiesel
[fecske ha szárnyal

csőrében szalnaszállal távoli fészke felé.

Az elsötétítés időpontja

A honvédelmi miniszter vonatkozó rende-
lete értelmében az elsötétítés 20 órakor
kezdődik és 6 óráig tart.

— Vásárhelyi János püspök igehirdetése.
Az ajsóvárosi gyülekezet Magyar-utcai
templomában szeptember hó 24-én, vasár-
nap reggel 8 órakor Vásárhelyi János püs-
pök hirdeti az Igét. A légi zavarásokra való
tekintettel, ebben a templomban is e vasár-
naptól kezdve 8 órakor tartják az istentisz-
teleteket, az eddigi 9 óras kezdés helyett.
Ezre a körülményre az ajsóvárosi gyülekezet
vezetősége ez uton hívja fel a hívők figyelmét.

EGYETEM-MOZGÓ

úgy mint eddig,
ezután is rendszeren
tart előadást

3, 5 és 7 órakor.

— Az evangélikus templomban vasárnap
reggel 8 órakor kezdődik az istentisztelet.
Szolgálat János Andor.

— Megkönnyítették a mezőgazdasági cé-
ra használt motorok üzemanyagellátását. A
fennálló vasúti szállítási nehézségek mellett
gyakran megtörténik, hogy a gazdák mező-
gazdasági célra használt motoraik üzem-
anyagszükségletét a helybeli, vagy a közeli
községekben lévő ásványolajlerakatokból be-
szerezni nem tudják. Az ebből adódó nehé-
zségek részben megszüntetésére a pénzügy-
miniszter 2220—1944. P. M. számú rende-
letével megengedte, hogy a mezőgazdasági
céllal használt motorok hajtására szolgáló
kedvezményes adó- és kincstári részesedé-
stételű ásványolajtermékeket és nyersolajat
a gazdák bármelyik ásványolajfinomítóiból
közvetlenül is beszerezhesék. A kiadott
pénzügyminiszteri rendelet elsősorban azok-
nak a gazdaságoknak jelent nagy könnyíté-
st, amelyeknél nem túlságosan nagy távol-
ságra ásványolajfinomító van, mert a szük-
séges üzemanyagot akár egyedül, akár pe-
dig többen összefogva, vagy felváltva ten-
gelyen elszállíthatják. Az így történő be-
szerzésnél az ásványolajfinomító nevére
kiállított megrendelőjegyeket a gazdaságra
nézve területileg illetékes pénzügyi szakasz-
szal szabályszerűen láttamoztatni kell.

— HOVA TŰNT EL FOSZTÓ LA-
JOSNÉ? Fosztó Lajos Templom-utca 11.
szám alatti lakos bejelentette a rendőrségen,
hogy 39 éves felesége, a szeptember 15-i
bombázások Dezmér és Apahida között el-
tűnt. A titokzatos körülmények között el-
tűnt kolozsvári asszonynak egyébként a
szamoszentmiklósi réten a bombázás utáni
napon megtalálták kizárólag, amelyben
személyi okmányai és néhány pengő kész-
pénz volt. A rendőrség megindította a nyo-
mozást Fosztó Lajosné hollétének felkuta-
tására. — Benes Lajosné Tordai-ut 107.
szám alatti lakos ugyancsak eltűnést jelen-
tett be a rendőrségen. Zalán nevű jogszil-
gorló fia távozott el néhány nappal ezelőtt
otthonról s azóta nem adott magáról élet-
jeit. Ha valaki tud hollétééről, jelentse a
rendőrségen, vagy édesanyjának.

Vitéz Bonczos Miklós belügyminiszter rádióbeszédében szólította fel az ország lakosságát, hogy segítse meg az otthonukat elhagyni kényszerült székelyeket

Budapest, szept. 22. (MTI.) Vitéz Bonczos
Miklós m. kir. belügyminiszter pénteken
délután 6 óra 20 perckor a magyar rádió-
ban az alábbi felhívással fordult a magyar
társadalomhoz: A háború dühöngő léptel,
mint az évezredek magyar történelem során
annyiszor, most is határainkhoz érték és
földünket tapodják. A küzdelem döntő sza-
kaszához ért. Ellenségeink rohama a székely-
földön annyira közel áll Erdély bástyáit
támadja és abban is először a magyar élet
legdusabban hajtó ágát, a székelységet ro-
hanta meg. A küzdelem a győzni akarás szel-
leme vezeti és a győzelem törvénye az áldo-
zat, amelyet vállalni kell. Ez tette elkerül-
hetetlenné a legnehezebb áldozatot, a Székely-
föld átmeneti kiürítését. A háború for-
gataga több ezer székely testvérünket fosz-
totta meg hajlékától. Vannak, akik mind-
enkit otthagytak, fillér nélkül és egy szál ru-
hában kényszerültek menekülésre és vannak
menekültek, akik több, mint négy hete tar-
tozkodnak vasuti kocsiokban, öregek, bete-
gek, síró csecsemők és magatehetetlen asszo-
nyok. A kormányzat minden rendelkezésére
álló erővel és akarattal igyekszik elérni azt,
hogy a háború legkeményebb megpróbáltatá-
sait is vállaló székely testvérek, habár
ideiglenesen szegényekké és hajléktalanokká
is váltak, ne érezzék magukat hontalannak.
Az utvonalon, amelyet meg kell tenniük, 18
élelmezési hely működik. Ez azonban a szál-
lítás kiszámíthatatlan eshetőségei és vélet-
lenjel között még mindig nem elegendő,
mert nem lehet előre tudni, hol kell néh-
egy-két napra is megállni.

— Ezért arra kérem a nemzeti társadalom
minden rangú és rendű tagját, nyissák meg
szívüket és segítsenek úgy, ahogyan arra
otthonuk, élelmezési lehetőségeit nyújtanak.
Annak kell nyitnunk erőt, akik maguk is
harcolnak és akiknek férfiai ma is harcol-

nak az ország hegyvonulatain. Nem ható-
sági intézkedés oszlátja el a bánatot és a
mérhetetlen fájdalom, hanem a másik test-
vér szíve, jóindulata, önfeláldozó segítő kés-
zsége. Egy nép vérző szívének kell egybe-
formálnia ezekben a súlyos és jövőnkét meg-
szabó végzetes órákban. A legszegényebb kis
falvak és községek ragyogó példája mu-
tatta meg eddig is, hogy milyen szívvvel kell
fogadni a határterületen élő és a történelem
minden viharában a többiek helyett is vér-
ző vitéz székelyeket. Kövesse minden ta-
nya, falu és város ezt a ragyogó példát. A
menekülteket oda irányítsuk és ott helyez-
zük el, ahol a magyar néptenger a legmé-
lyebb, a legdusabb, a legerősebb: a Tisza vi-
dékére. Tudom, hogy a tiszai magyarság
nemcsak ellátásaiban, anyagi eszközeiben,
hanem lélekben, érzésben és öntudatban is
gazdag, erős és áldozatképes. Arra ké-
rem őket, ezt az erőt, gazdagságot, hajlé-
kaikat és áldozatos lelküket nyissák meg és
nyujtsák mindazt, amit az otthon a védett
és meleg családi kör adhat azoknak, akik
magyarságuk és a mi drága Magyarorszá-
gunk védelmében elvesztették meleg családi
fészkeiket. Gondoljunk arra, hogy a küzde-
lem az egész Magyarországot, az egész
nemzet jövőjéért folytatja és aki a maga
hajlékában és saját élelmezéséből áldozhat,
ha mindent oda adja, még akkor sem adott
annyt, mint az, aki a nagyobb hazáért, Ma-
gyarországot hoz áldozatot. Nyissátok meg
szívüket és enyhítsék azoknak sorsát,
akik elvesztették a tűzhelyüket. Nyissátok
meg szívüket és forradjatok egybe. Hor-
dozza a szerencsésőbb is a szerencsétlenebb
terhét és úgy olvadjatok egységes sorskö-
zösségbe, mert jövőnk titka a jó magyarok
lelkébe van írva. A belügyminiszter felhívá-
sa után az éter hullámain felhangzottak a
„Székely Himnusz” megindító dallamai.

Légilámadások a Duna—Tisza közén és a Tiszántúlon

BUDAPEST, szept. 22. (MTI.) Csütörtökön a délelőtti órákban erős ellenséges kö-
telékek több utvonalon és több hullámban berepültek délről az ország légterébe. A Duna
Tisza közén és a Tiszántúli részben egyes vidéki városok ellen terrorszállásokat
hajtottak végre. Anyagi károkat keletkeztek. A tiszántúli repülő légvédelmi bizottságunk
hatásosan tűzolt. Eddig több gép felrobbant, jelentettek.

A jegyhez kötött cikkekben a közellátási miniszter hosszabb időre szóló mennység kiállítását engedélyezte

BUDAPEST, szept. 22. (MTI.) Háborús idő-
ben döntő fontossága van a hadrakelt se-
reg és a polgári lakosság ellátása biztosítá-
sának. Az élelmezési feladatok megoldása
nemcsak az ország belső ellenálló képessé-
gét erősíti, hanem nagy befolyást gyakorol
a harcok kimenetelére is. A küzdelem végső
szakaszában tehát nagy szerep jut a ter-
melésben résztvevő közvetítőnek és a köz-
vetlen termelőnek. A közellátás biztosítá-
sát ők kell, hogy erősítsék. Eppen ezért a
közellátási miniszter felhívja a gazdák-
kat, hogy a beszállítási kötelezettséget
a mostani rendkívüli viszonyok között is a
legnagyobb lelkiismeretességgel teljesítsék,
mert az átvételre kerülő terménymennyisé-

gekre az ország ellátásának mulhatatlanul
szüksége van. Ugyanakkor a közellátási
miniszter az átvételre jogosított kereskedő-
ket is felhívja, hogy a gazdától a készle-
teket vásárolják fel annál is inkább, mert
a kereskedelmi hitelezés meggyorsítására,
valamint a közellátási cikkek háborús kár-
veszélyének átvállalása érdekében minden
intézkedést megtesz. Ugyanakkor a fogyasztó-
k háztartásának biztosítására a jegyhez
kötött cikkekben a közellátási miniszter
hosszabb időre szóló mennység kiállítását en-
gedélyezte, hogy a háztartások a családta-
gok ellátását a lehetőség határain belül bi-
tosíthassák.

Az elmenekült iparosok műhelyeit gondnokokra bizzák

Kolozsvár, szept. 22. A Kolozsvár és Vi-
déké Ipartestület elnöksége csütörtök dél-
előttre egybehívta a testület szakosztályai-
nak vezetőit, hogy az új helyzet követke-
zésében előállt legsürgősebb időszaki kérdé-
seket megbeszélje. Az értekezletet Demeter
Ferenc ipartestületi elnök vezette s résztvett
azon Rátz Mihály, az Ipartestület elnöke,
Tatay Ferenc dr. iparkamarai titkár, Kiss
dr. városi aljegyző az I. foku iparhatóság
képviseletében, továbbá az összes szakosztá-
lyok vezetői.

Az értekezleten az új helyzettel kapco-
latban elhatározták, hogy összeírják az el-
távozott iparosokat s műhelyeik vezetésére
gondnokokat rendelnek ki. Megvitatták az
anyag-összerzési lehetőségeket s kimondot-
ták, kérni fogják a hadbiztosságot, hogy a
katonai célokra nem szükséges nyersanya-
gokat osszák ki az iparosok között.

Utastította az értekezlet a közönséggel
közvetlen kapcsolatban álló iparágak képvise-
lőit, hogy a közönséget a legnagyobb elő-
zékenységgel szolgálják ki. Végül felhívták
az iparosságot arra, hogy a revízió má-
táment iparigazolványukat vegyék ki.
Az értekezlet után az iparosság vezetői

Demeter Ferenc vezetésével felkeresték
Bethlen Béla gróf hadművelési kormánybiz-
tos, akivel előszóban és írásban ismertették
a kolozsvári iparosok kérdéseit.

A kormánybiztos nagy figyelemmel hall-
gatta meg a kolozsvári iparosság képviselő-
inek előterjesztéseit és megígérte, hogy az
iparosság érdekeit a legerélyesebben meg-
védi.

Páll Gábor dr. országgyűlési képviselő hősi halált halt

Kolozsvár, szeptember 22. Megrendü-
léssel értesültünk arról, hogy a ma olyan
nehéz helyzetben levő székely nép egyik
leghibb és legkiválóbb fia, Páll Gábor
dr. országgyűlési képviselő, tartalékos
hadnagy, hazája védelmében, a csiki har-
cokban hősi halált halt.

Páll Gábor dr. az erdélyi politikai élet
egyik legismertebb vezetője volt. A ki-
sebségi évek kemény politikai küzdel-
mében szinte minden idejét székely test-
véreirel áldozta. A bécsi döntés után rö-

vid ideig az erdélyi képviselők parlamen-
ti csoportjának a vezetője. Később, mint
pártonkívüli képviselő működött a tör-
vényhozásban. Kemény, megalkuvást nem
ismerő jelleme, egyéniségét egész Erdély-
ben rokonszenvesse tette.

Amikor szűkebb hazája, a Székelyföld
veszélybe került, azonnal katonai szolgálá-
tatra jelentkezett s fegyverrel küzdött
szülőföldje védelmében. Valahol a szék-
ely havasokban érte a halálos golyó.
Erdély egész társadalmá ószinte szeretet-
tel és tisztelettel gondol Páll Gáborra s
emlékét örökre szívébe zárja.

Légóttalmi közlemények

A Légo Liga a rendkívüli viszonyokra
való tekintettel, hivatalos óráit a taná-
csot kérő közönség és szervezetének tag-
jai részére naponta 8 órától 11 óráig
tartja.

Az önvédelmi háztömbparancsnokok
utasítást kaptak, hogy az önvédelmi fel-
adatok teljesítését a háztömbparancsnokok
utján hathatósan ellenőriztessék. Ezutal
értesítjük a város közönségét, hogy
mindenben pontosan hajtsák végre a ház-
parancsnokok utasításait. A rend ellen
szegülőket szigorúan megbüntetik.

Felhívás a háztömbparancsnokokhoz!
Minden háztömbparancsnoka köteles a
kijelölt helyét elfoglalni, lakásváltoztatá-
sát, vagy tartózkodási helyének megvál-
toztatását köteles azonnal jelenteni a
Légo Ligánál, Szentgyörgy-utca 25. szám
alatt, vagy az illetékes alkörzetvezető-
nél.
Légo Liga Elnöksége.

Körteszüret

Székelyi körték a tél az időjárás. A
körték megérte. — Izes csememe. —
Körteidőre a körteszüret. Az erdőben
szed megérte, az a fűzfőre és körtékben
a riadó jön. de az a bizonyos körteszü-
retelő csak tovább szüretel. A többiek
nem így gondolkoznak. Mialatt ők a pin-
cében vannak, a másik bizonyára tulso-
kat szed, megkérősi a többi. Meghogy
pithagorá a szeméret, nem söpört, nem
fördök a lehullott gallyakkal. Riadó ide,
riadó oda, megindul a parázs veszekedés
a körték miatt, a szemét miatt, talán a
riadó miatt is. A léghárítás közben
működik. Az ellenség a levegőben van,
de a lakók egymást szapulják. Istenem,
ilyenek mind ezek a szomorú városi kör-
teszüretek? Vagy talán vannak még vala-
hol kertek, drága naps és zöld ősz gyü-
mölcsösök, ahol békében és mosolyogva
szedik a körtét az emberek. Az emlékek-
be kell temetkezni, a múlt eleven valósá-
gaiba. A gyermekkor körteszüreteibe. De
talán nem is lehet, nehéz. Hallom az ide-
ges város hangját és hallom a szomszéd-
dot, haragos, hogy nekü kevés körte ju-
tott, — mondja. Az bizonyos, arra is ké-
szülni kell, nehogy kitépjük a félig meg-
evett körtét a kezéből. Így veszdünk,
így övődünk szerte az országban a kör-
teszüret felett, hogy melyikünknek jus-
son több, melyiké legyen az izesebb ja-
lat. És éppen ezért van az, hogy sokak-
nak nem jut a leszüretelt körtéből. És
talán éppen ezért van az, hogy inter-
duos litigantes tertius gaudet. (m.)

MOZI-MŰSOROK

CORVIN-mozgó: Kadétszereltem.
EGYETEM-mozgó: Megálmódtalak.
ERDELY-mozgó: A szerelem joga.
MATYÁS-mozgó: Menekülő ember.
RÁKÓCZI-mozgó: Szücs Mara házassága.

-APRÓHIRDETÉSEK-

Szavanként hétköznap 16 fillér, vasár-
nap 20 fillér. Legkisebb hirdetés hét-
köznap 1.00, vasárnap 2.— pengő.

Lakás

SZEPEN butorozott szobát fűrdőszobával
keresek azonnalra a belvárosban. Címeket
a kiadóhatalba kérek.

Adás-vétel

ELADÓ fajtehén, gyermekautó, gyermek-
kerékpár, méhek, fajnyulak. Cím: Corvin-
mozgó pénztárában.

A szerkesztésért és kiadásért felel:
JENEY LÁSZLÓ

Szerkesztőség, kiadóhatal és nyomda:
Brassai-utca 7. sz. Telefon: 15-08. Posz-
tatakarékpénztári csekk számla száma:
72143. Postafiók: 71. szám. Kéziratokat
nem adunk vissza.